

Najbitnije vezano za:

Obavezno auto-osiguranje

Auto kasko

Osiguranje za slučaj nezgode

Privatno osiguranje od
odgovornosti

Dodatno zdravstveno
osiguranje

Domaćinstvo i kuća

Životno osiguranje

Putno osiguranje

Potpuno osigurani

STRUČNI POJMOVI JEDNOSTAVNO OBJAŠNjeni

Predgovor

Dragi čitaoci!

Dr. Louis Norman-Audenhove
Generalni sekretar
Austrijskog
osiguravajućeg
udruženja VVO

Franz Floss
Direktor Udruženja za
informisanje potrošača
(VKI)

Ko želi da se zaštiti od nesreće, može da se moli ili za božju pomoć ili da pokuša da ograniči finansijsku štetu tako što će napraviti ugovor o osiguranju. U oba slučaja je neizvesno da li će doći do štete ili neće. Sigurno je jedno: Osiguranja ne mogu da spreče štetu, ali mogu da smanje moguće finansijske posledice.

Udruženje za informisanje potrošača (Verein für Konsumenteninformation) svojim analizama i izveštajima o testiranju daje doprinos transparentnosti za potrošače i u oblasti osiguranja. Dobro informisani klijenti su u boljem položaju da izaberu ponude osiguranja koje tačno odgovaraju njihovim potrebama.

Ovo specijalno izdanje KONSUMENT Spezial, u saradnji sa austrijskim osiguravajućim udruženjem VVO, treba da vas informiše o tome šta „osiguranje“ zapravo znači, da u kratkim crtama opiše najvažnije odeljke i ukaže na njihove specifičnosti. Ovde se obrađuju pitanja kao što su: „Protiv kojih opasnosti mogu da se osiguram? Koji rizici se uopšte pokrivaju? Šta treba da se radi u slučaju štete?“.

Ovim izdanjem posebno želimo da jednostavnim jezikom objasnimo nekad složene odnose u osiguranju. Ovo uključuje i detaljan rečnik koji na razumljiv način objašnjava najčešće stručne izraze iz ugovora o osiguranju. Ovaj rečnik treba takođe da doprinese tome da se izbegnu nesporazumi između osiguravača i klijenta.

Šta je osiguranje?

Osiguranje je osnovni princip kolektivnog preuzimanja rizika. Mnogi ljudi uplaćuju određeni novčani iznos (= premija osiguranja) u fond osiguravača da bi u slučaju nastupanja štete iz tog fonda dobili naknadu štete. S obzirom da će osigurani slučaj, statistički posmatrano, nastupiti samo kod malog broja osiguranika, novac iz fonda je dovoljan za pojedinačnu isplatu.

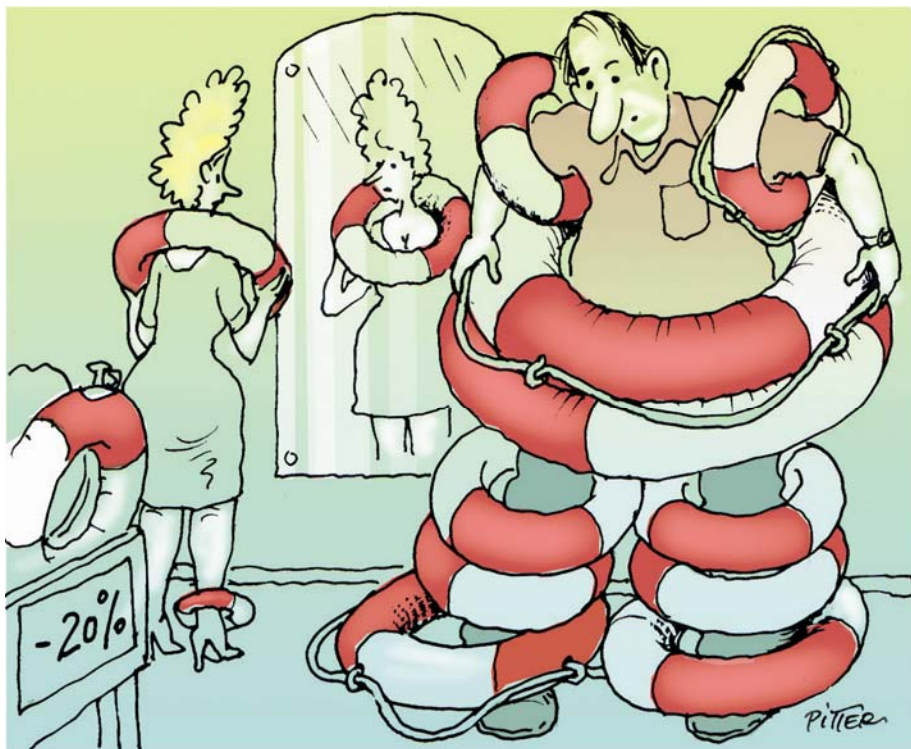
Koje osiguranje za koga?

Na prvom mestu su rizici koji ugrožavaju egzistenciju. Kod porodice/obitelji to može biti smrt ili nesposobnost za rad jedinog hranioca porodice/obitelji, kod deteta nezgoda sa teškim fizičkim dugotrajnim oštećenjem, kod vlasnika kuće ili stana požar koji ih ostavlja bez krova nad glavom. Razmislite o vašoj situaciji i gde za vas leže rizici koji vam ugrožavaju egzistenciju.

Ko posreduje ugovore o osiguranju?

Po mogućnostima izbora i jemstvu, postoji razlika da li ugovor o osiguranju zaključujete kod agenta osiguranja, na bankarskom šalteru, kod nezavisnog brokera osiguranja ili kod zaposlenog u

Najbitnije ukratko

terenskoj službi. Agent je vezan za jednu osiguravajuću kuću (ili više njih) i posreduje samo njihove proizvode. Nezavisni broker osiguranja je zakonski obavezan da iz palete proizvoda svih ponuđača izabere proizvod osiguranja koji je najbolji za vas.

Provera polisa

Upoređivanje se ne isplati samo na početku, već i kod tekućih polisa. Prvo treba proveriti da li postoje nepotrebna višestruka ili duplirana osiguranja, potom da li su pojedinačni željeni proizvodi povoljni. U oblasti životnog i zdravstvenog osiguranja promena najčešće ne donosi ništa ili je čak štetna; u drugim oblastima, kao npr. osiguranja vozila ili osiguranja kuće i domaćinstva, svakih nekoliko godina treba izvršiti proveru ponuda da li je aktuelna polisa i dalje optimalna.

Šta su dužnosti osiguranika?

Dužnosti osiguranika su obaveze osiguranog lica. U to spadaju npr. iskreni i potpuni podaci u zahtevu za osiguranje ili obaveza da se osiguravač tokom trajanja ugovora obavesti o promeni rizika. Da bi osiguravač izvršio uslugu, moraju se zavisno od oblasti osiguranja izvršiti određene obaveze savesnog postupanja (npr. zaključavanje vrata prilikom napuštanja kuće). U slučaju štete morate se potruditi da šteta bude što manja (npr. zatvoriti glavni ventil za vodu, obavestiti vatrogasce i sl.).

Šta treba raditi u slučaju štete?

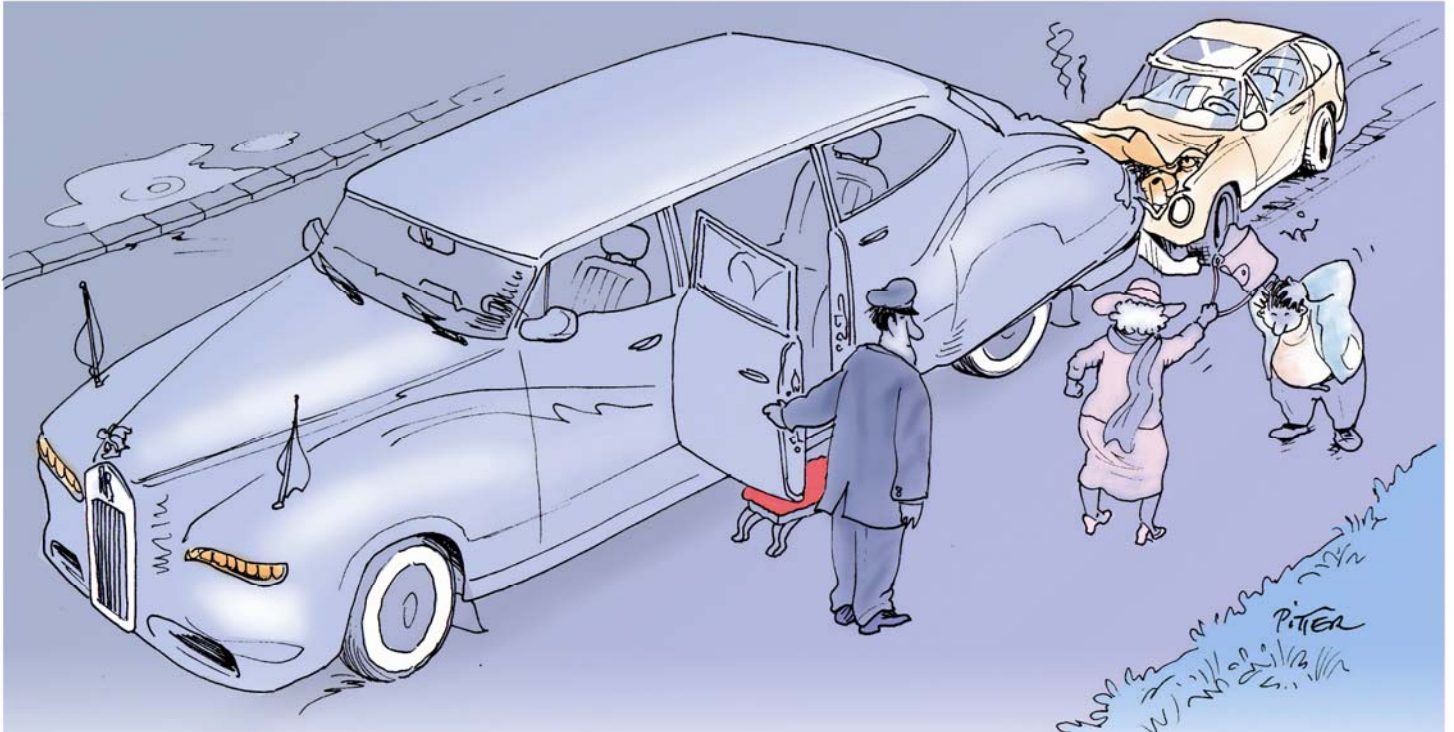
Uradite sve da biste ograničili štetu (kod provale npr. blokirati ukradene štedne knjižice i kreditne kartice, zameniti bravu na vratima; kod šteta od vode zatvoriti glavni ventil; kod požara pozvati vatrogasce). Napravite fotografije nastalih šteta. Obavestite policiju u slučaju provale, krađe, požara.

Sačinite spisak svih važnih ukradenih ili oštećenih predmeta i njihovu vrednost. Prijavite štetu bez odlaganja osiguravaču. Pažnja: Osiguravač zadržava pravo da izvrši procenu štete (stoga ništa ne treba odmah baciti!). U svakom slučaju, pre čišćenja napraviti fotografije nastale štete.

Pismena prijava štete treba detaljno da opiše šta se tačno desilo kada, gde i kako. Izbegavajte neprecizne formulacije poput „Isplatite mi odgovarajuću nadoknadu“, navedite konkretne iznose. Za sopstveni doprinos (npr. pospremanje, čišćenje, popravke) možete takođe tražiti naknadu prema tržišnim uslovima.

U slučaju odbijanja koje je za vas nerazumljivo, najbolje je da tražite pismeno obrazloženje. Proverite da li je odbijanje u skladu sa uslovima iz ugovora.

Zakonom propisano

Obavezno osiguranje od auto-odgovornost

Zaključivanje obaveznog osiguranja od auto-odgovornosti je propisano kao obavezno od strane zakonodavca da bi se dobile registarske tablice i kako bi vozilo moglo da se stavi u saobraćaj. Obavezno osiguranje od auto-odgovornosti je obavezno osiguranje, jer obezbeđuje oštećenog kao i izazivača štete i sprečava da saobraćajna nesreća dovede do finansijske propasti ili da žrtva bez krivice ne dobije nadoknadu zbog platežne nesposobnosti izazivača štete. To osiguranje plaća štete koje osiguranik svojim vozilom nanese drugim licima i/ili preuzima odbranu protiv neopravdanih potraživanja. Istovremeno za žrtvu obezbeđuje naknadu štete. Obavezno osiguranje od auto-odgovornosti važi u celoj Evropi (u geografskom smislu). Minimalna

suma osiguranja za putnička motorna vozila trenutno iznosi sedam miliona evra. Ova suma može da se uveća uz malo povećanje premije, jer bi potraživanja iznad tog iznosa trebalo da se plaćaju iz sopstvenog džepa.

Šta je uključeno, šta je isključeno?

Nadoknađuju se opravdana potraživanja za štete koja treća lica pretrpe od vašeg vozila - i to do visine dogovorene sume osiguranja. Međutim, vaše osiguranje vas takođe brani od neopravdanih potraživanja. Osigurani su ugovarač osiguranja, vlasnik vozila kao i ovlašćeni vozač, postavljač i putnici.

Nisu osigurani

- štete na samom osiguranom

vozilu (to je moguće u kasko osiguranju)

- ostale materijalne štete vlasnika osiguranog vozila
- šteta na teretu koji se prevozi

Visina premije i bonus/malus sistem

Premija se kod putničkog motornog vozila i karavana određuje prema snazi motora, kod dvotočkaša prema zapremini odn. prema broju sedišta. Pored toga, većina osiguravača određuje premiju prema istoriji šteta. Bonus/malus sistem kreće se od stepena 00 (kod nekih osiguravača sa podstepenima) do stepena 17. Kada se vozilo prvi put prijavljuje, obično se osiguranik svrstava u stepen 09 i mora da plaća 100 posto premije prema tarifi. Svaka godina bez nezgode donosi jedan stepen u bonus, svaki slučaj štete donosi tri stepena u smeru

malusa. Za godišnju reklasifikaciju postoji period posmatranja koji traje od 1. oktobra u godini do 30. septembra naredne godine. Reklasifikacija se vrši do narednog glavnog termina dospeća u sledećoj kalendarskoj godini. U slučaju promene osiguravača zadržava se dotadašnja bonus-malus klasifikacija.

Raskid

Ukoliko je ugovor zaključen na period od najmanje jedne godine, isti se automatski produžava za još

jednu godinu ako se isti pismeno ne raskine u otkaznom roku od jednog meseca pre termina isteka (najbolje preporučenom poštom). Nakon nastupanja slučaja štete može se raskinuti ugovor bez navođenja razloga. Ako se proda vozilo na koje glasi obavezno osiguranje, onda osiguranje automatski prelazi na kupca koji može u roku od jednog meseca da raskine ugovor o osiguranju. Pažnja: Osiguravač takođe ima pravo da raskine ugovor uz poštovanje važećih rokova.

Doplata za plaćanje premija na rate

Premija osiguranja za motorno vozilo plaća se godišnje unapred. Ako želite da plaćate premije polugodišnje, kvartalno ili mesečno, osiguravač vam takoreći daje odloženo plaćanje premije i može za to da traži doplatu. Porez na osiguranje vezano za motor je takođe viši u slučaju plaćanja koje nije godišnje (6 % kod polugodišnjeg, 8 % kod kvartalnog i 10 % kod mesečnog plaćanja). Tu za vas postoji potencijal za uštedu!

Auto osiguranje: Kasko

Za sopstvenu štetu

Kasko osiguranje je osiguranje za štete na vozilu osiguranika. Radi se o dobrovoljnom osiguranju i ono nadoknađuje uništenje, oštećenje ili gubitak vozila. Dok obavezno osiguranje vozila nadoknađuje štetu trećim licima, dobrovoljno kasko osiguranje koristi samom vlasniku vozila, jer pokriva štete nastale na sopstvenom vozilu.

Kod kasko osiguranja je osigurano vozilo kako je navedeno u zahtevu sa tačno navedenim modelom i dopunskom opremom. Usluga iz kasko osiguranja se određuje prema izabranoj varijanti proizvoda. Razlikuju se osnovno (delimično) i kasko za slučaj kolizije (puno kasko) osiguranje.

Osnovno (delimično) kasko osiguranje

Ovo osiguranje pokriva štete nastale usled krađe, vatre, nezgoda zbog divljači, lavina, oluje, poplave, grada i težine snega. U slučaju posebnog dogovora pokriva se i lom vetrobranskog, bočnog i zadnjeg stakla - bez obzira na uzrok štete.

Kasko za slučaj kolizije (puno kasko)

Ovo osiguranje pokriva štetu, uz štete delimičnog kasko, nastalu prilikom udesa, nezavisno od krivice ili usled loših namera drugih lica. Kod automobila se najčešće preporučuje nešto skuplje puno kasko osiguranje, jer osigurava sveobuhvatnije.

Pre zaključenja osiguranja tražite da vam se tačno objasni šta je pokriveno u slučaju štete i koliko iznose samopridržaji.

Šta je uključeno, šta je isključeno?

Uključeno su

- + Nužni troškovi popravke
- + Nužni troškovi izvlačenja i troškovi vuče do sledeće radionice
- + Troškovi povratka do određenog procenta vrednosti ponovne nabavke u slučaju krađe ili pljačke vozila
- + Verovatni troškovi obnavljanja kod prodaje vozila u havariisanom stanju
- + U slučaju totalne štete, vrednost zamene umanjena za preostalu

vrednost oštećenog vozila (vozilo za otpad)

Isključeni su

- Štete na koje nikada, kvarovi i štete od loma kao što su mehanički defekti, štete od habanja itd.
- Troškovi iznajmljivanja vozila
- Štete koje su namerno ili usled nemarnog postupanja
- Amortizacija

Visina premije

Ona se određuje prema varijanti proizvoda i dogovorenog samopridržaja. Samopridržaj (procentualno ili fiksni iznos) je onaj deo koji mora da snosi sam klijent.

Sažeto

Obavezno osiguranje od auto-odgovornosti je obavezno osiguranje, kasko osiguranje je dobrovoljno dodatno osiguranje. Zbog različitih ponuda i mnogobrojnih varijanti se pre zaključenja preporučuje upoređivanje više ponuda.

Zaštita od ugrožavanja egzistencije

U Austriji se godišnje desi oko 830.000 nezgoda (izvor: KfV), od toga skoro 9.000 završava invaliditetom. Preko zakonom utvrđenog socijalnog osiguranja pokrivene su samo posledice nezgode na radu, iako se najteže nezgode najčešće dešavaju u slobodnom vremenu i kod sporta. Naravno, socijalno osiguranje u ovim slučajevima preuzima neophodnu prvu pomoć, ali od ekonomskih posledica ste osigurani samo privatnim osiguranjem za slučaj nezgode. Privatno osiguranje za slučaj nezgode pokriva znači važnu rupu u zakonom utvrđenom osiguranju za slučaj nezgode, time što pokriva i slobodno vreme - širom sveta i danonoćno!

„Nezgoda“ postoji ako - kako se to malo glomazno u jeziku osiguranja kaže - „nastupi narušavanje zdravlja usled iznenadnog događaja koji deluje na telo nezavisno od volje pojedinca“. Stoga postepeno fizičko oštećenje - npr. usled trošenja - ne predstavlja nezgodu kao ni bolest. Kao nezgode važe npr. prelomi kostiju, iščašenja, istegnuća i razderotine mišića, tetiva, ligamenata i kapsula na ekstremitetima i kičmi kao i povrede meniskusa. Pokriće iz osiguranja je moguće za pojedince, bračne parove, porodice/obitelji, decu, klubove ili članove porodice/obitelji.

Šta je osigurano, šta je isključeno?

Osiguranje za slučaj nezgode važi

- + na poslu i kod poslovnih putovanja
- + u saobraćaju
- + u domaćinstvu

- + u slobodnom vremenu, kod sporta i hobija
- + na odmoru

Finansijski gubici često ne nastupaju samo ako nezgoda ima za posledicu trajno narušavanje zdravlja ili čak smrt. Takođe se može osigurati od gubitka prihoda zbog bolovanja usled nezgode, boravka u bolnici, troškove lečenja i spasavanja nakon nezgode. Osiguranje za slučaj nezgode pruža mogućnosti npr. uz naknadu troškova nezgode (troškovi lečenja, spasavanja i povratka).

Trajni invaliditet

U slučaju trajnog invaliditeta u roku od godinu dana nakon nezgode isplaćuje se deo sume osiguranja u skladu sa stepenom invaliditeta. O tom stepenu odn. procentu, koji se primenjuje kod potpunog gubitka delova tela ili čulnih organa ili, može se pročitati u tzv. „Gliederkarte“ (tabela invaliditeta i naknada), koja je deo ugovornih uslova uz polis osiguranja za slučaj nezgode. Kod delimičnog gubitka ili umanjenja funkcija delova dela ili čulnih organa (tačan stepen određuje lekar) vrši se odgovarajuće umanjenje procentnih stopa navedenih u tabeli invaliditeta i naknada.

U slučaju smrti vrši se isplata sume osiguranja osobama koja imaju pravo na isplatu, ako smrt usled nezgode nastupi u roku od godinu dana nakon nezgode.

Osigurani su troškovi usled nezgode koji nastaju u periodu od četiri godine nakon nezgode. U to spadaju troškovi lečenja, troškovi

spasavanja i troškovi povratka.

Troškovi lečenja

Nadoknađuju se stvarni troškovi lečenja do visine sume osiguranja. U to spadaju i troškovi transporta povređenog, prva nabavka veštačkih udova kao i druge potrebne prvobitne nabavke.

Ali pažnja: Ne nadoknađuju se troškovi putovanja i boravka radi oporavka, popravka i ponovna nabavka zubne proteze, veštačkih udova ili pomagala.

Troškovi spasavanja

Prilikom spasavanja osiguranika nakon nezgode odn. iz opasnosti u brdima ili u vodi, vrši se nadoknada troškova potrage i transporta do sledeće saobraćajnice ili do najbliže bolnice.

Troškovi povratka

Ukoliko se nezgoda desila izvan mesta stanovanja osiguranika, nadoknađuju se troškovi transporta koji je preporučio lekar do bolnice koja je najbliža njegovom mestu stanovanja. U slučaju smrtonosne nesreće plaćaju se i troškovi prevoza preminulog lica do njegovog poslednjeg mesta stanovanja u Austriji.

Sažeto

Privatno osiguranje za slučaj nezgode je korisno. Ovo osiguranje služi kao dopuna uz državno osiguranje za slučaj nezgode i zdravstveno osiguranje i štiti od finansijskih posledica nesrećnog slučaja tokom slobodnog vremena, posebno kod trajnog invaliditeta.

Velike i male nezgode

Privatno osiguranje od odgovornosti (Private Haftpflichtversicherung) štiti kada kao privatno lice prouzrokuje štetu. S jedne strane, ono proverava u kojoj meri potraživanja oštećenih trećih lica treba da se priznaju odn. u kom iznosu su ova opravdana. Nakon provere obaveze plaćanja odštete vrši se ili plaćanje odštete ili se neopravdani zahtevi odbijaju. U Austriji je privatno osiguranje od odgovornosti obično u kombinaciji sa osiguranjem domaćinstva - a to ima dugu tradiciju. Moguće je i pojedinačno zaključenje bez kombinacije sa osiguranjem domaćinstva.

Šta je uključeno, šta je isključeno?

Osigurani iznos treba da iznosi minimalno 750.000 €, bolje bi bilo 1 ili još bolje 2 miliona, jer za

iznos koji prelazi osigurani iznos treba sami da doplatite - a to može da ugrozi egzistenciju. Iznos može da bude prilično visok pre svega ako zbog sopstvene nepažnje druga lica pretrpe štetu i štetnik ili pak osiguranje mora da isplaćuje trajnu penziju/mirovinu.

Privatna osiguranja od odgovornosti važe ili širom Evrope ili širom sveta. Zaštita koja važi širom sveta ima smisla ako neko često putuje izvan Evrope i ne želi svaki put da se bavi odgovarajućim osiguranjem od odgovornosti.

Porodica/obitelj je takođe osigurana

Osigurani su ugovarač osiguranja kao i bračni partner ili životni saputnik, ukoliko je prijavljen na istom prebivalištu. Deca su takođe osigurana do (najčešće) 25. godine, ako žive u istom

domaćinstvu i nemaju sopstvene prihode.

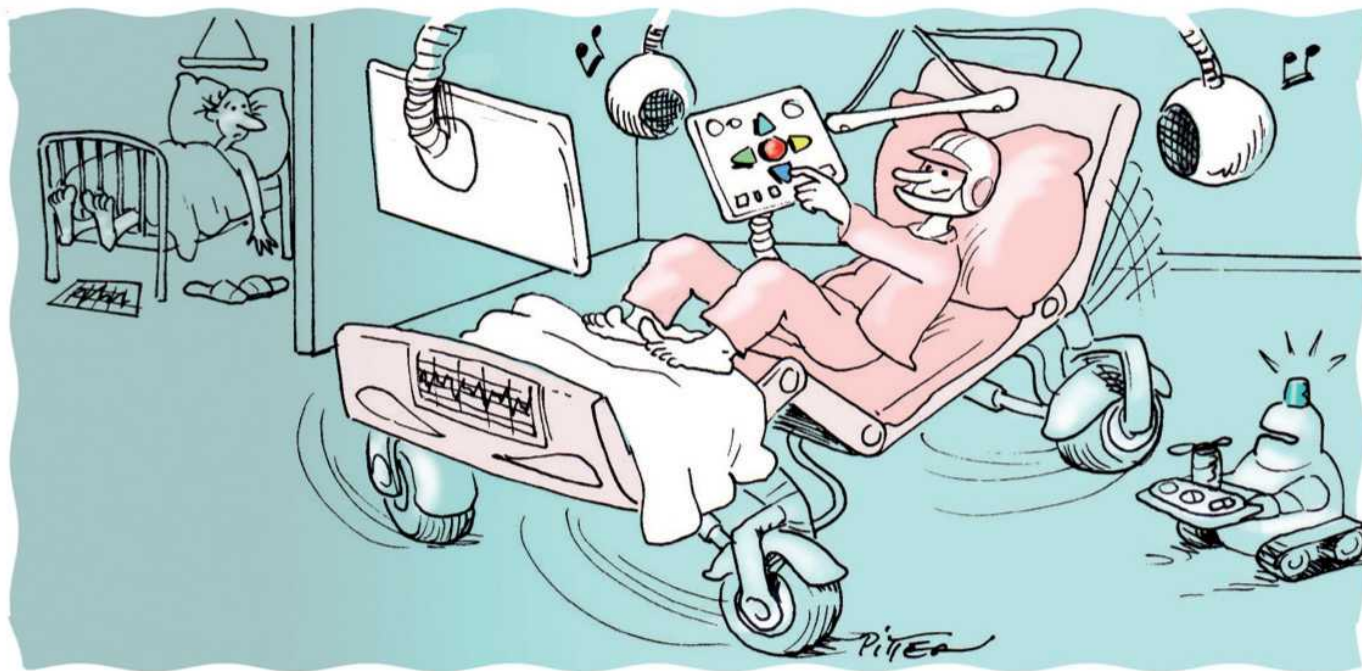
Pas često mora posebno da se osigura

Psi nisu obavezno uključeni u osiguranje od odgovornosti, na to mora posebno da se obrati pažnja. Male životinje kao što su mačke ili ptice su automatski takođe osigurane. Isključene su sopstvene štete, zahtevi od strane saosigurane dece i supružnika/životnog saputnika kao i namerno izazvane štete.

Sažeto

Privatno osiguranje od odgovornosti je korisno. Ono pokriva odštetne zahteve kada privatna lica na ine štetu ili nekoga nenamerno povrede. Iako je sadržana u osiguranju domaćinstva, ali može i posebno da se zaključi.

Za pacijente sa klasom

Privatno dodatno zdravstveno osiguranje (private Zusatzkrankenversicherung) je dopuna uz državno zdravstveno osiguranje i nudi, zavisno od izabranih usluga tarife, između ostalog slobodan izbor lekara, fleksibilna vremena čekanja, veći komfor u bolnici, preuzimanje troškova kod alternativnih terapija ili isplatu dnevnice u slučaju bolničkih boravaka.

Šta je uključeno, šta je isključeno?

Privatno dodatno zdravstveno osiguranje nudi mnogobrojne mogućnosti oblikovanja. Dodatno osiguranje za bolničke troškove je najskuplje i ujedno najpopularnija komponenta. Ono pokriva troškove stacionarnog boravka u prvoj kategoriji višekrevetnu sobu ili jednokrevetnu sobu i brigu od strane izabranog lekara - zavisno od izabrane tarife.

Osiguranje za privatnog lekara preuzima troškove za lekarske

konsultacije i preglede izvan bolnice, kućne posete, ambulantne operacije u privatnim ordinacijama, dnevnim klinikama ili ambulantama. Postoji godišnji maksimalni iznos za pojedine usluge. Zubno osiguranje je moguće samo u kombinaciji sa dodatnim osiguranjem za bolničke troškove, najčešće se preuzima samo 50 do 80 % od troškova lečenja, uz to postoji godišnje ograničenje od 500 do maks. 2.800 € po ponuđaču.

Kod osiguranja dnevnih iznosa (Taggeldversicherung) unapred se ugovara fiksni iznos za svaki dan boravka u bolnici. O ovoj opciji najviše treba da razmisle honorarci (Freiberufler) i samozaposlena lica.

Važno: Kod ocenjivanja ranijih oboljenja odn. sopstvenog zdravstvenog stanja postoje ponekad velike razlike od osiguravača do osiguravača. U svakom slučaju važi: Morate obavezno da date istinite

odgovore, jer osiguravač ne mora izvrši plaćanje ukoliko je prećutano neko ranije oboljenje.

Sažeto

Privatno dodatno zdravstveno osiguranje nije baš jeftino. Stoga pre zaključenja treba obavezno da izvršite upoređivanje. Postoje razlike i u ocenjivanju ranijih oboljenja (sopstvenog zdravstvenog stanja) kod osiguravača.

Na pitanja o zdravstvenom stanju treba bezuslovno da dajete istinite odgovore, jer osiguravač ne mora da izvrši isplatu ako je prećutano neko ranije oboljenje.

Iskoristite takođe mogućnosti za uštedu kao što su ograničavanje na bitne oblasti ili moguće vraćanje premije ako ne koristite uslugu. Samopridržaj ili rabati za porodicu ili ceo kolektiv firme (grupno osiguranje) takođe mogu biti od pomoći kod ušteda.

Nisu osigurane sve štete

Osiguranje domaćinstva je kombinovano osiguranje. Osigurano je celokupno pokućstvo stana koji je naveden u polisi - u to spada sve ono što potpada pod opremu domaćinstva, služi za upotrebu ili za potrošnju (kao što su nameštaj, tepisi, zavese, odeća, predmeti domaćinstva, elektro uređaji, računari, knjige). Pored toga, osiguranje domaćinstva uključuje i privatno osiguranje od odgovornosti (vidi stranu 8).

Pored imovine ugovarača osiguranja, takođe je osigurana i imovina supružnika odn. životnog saputnika, dece i rođaka koji žive u istom domaćinstvu. Zaštićeni su i predmeti gostiju u stanu (ako ne stanuju za novac).

Šta je osigurano, šta je

isključeno?

Osiguranje pokriva štete na svim pokretnim stvarima u sopstvena četiri zida. Osigurani su i gotovina, hartije od vrednosti, nakit, filatelističke i numizmatičke zbirke, za njih važe odštetna ograničenja u slučaju provalne krađe. Pokriveni su i ugradni elementi i dodatna oprema stana. Nije osiguran samo sadržaj stana za stan koji je naveden u polisi, već i u drugim prostorijama kao npr. u podrumu, potkrovlju, na parceli, kod preseljenja i delimično na putovanjima. Međutim, izuzeta su druga mesta boravka, vikendice i baštenske kućice kao i kolibe za kupanje, lov i skijanje i drugi objekti u kojima se ne živi stalno. Nisu osigurana motorna vozila, prikolice istih, motorni čamci i jedrilice sa opremom,

vazduhoplovi kao i trgovačka roba i komercijalna skladišta svih vrsta, poslovna i zajednička novčana sredstva.

Visina premije i suma osiguranja

Visina premije zavisi od veličine stana, kategorije opremljenosti i usluga. Pored visine premije, pre zaključivanja ugovora treba obratiti pažnju na samopridržaje, odredbe o izuzecima i gornje granice odgovornosti. Sadržaj stana je u novijim ugovorima osiguran prema vrednosti nove robe (= vrednost ponovne nabavke). Pravilno odabrana suma osiguranja (u skladu sa stvarnom vrednošću sadržaja stana) sprečava pod- ili nadosiguranje.

Ne samo oluje

Osiguranje kuće (osiguranje objekta) pokriva štete koje mogu nastati na fiksnim delovima objekta (temelj i zidovi podruma, pregradni zidovi i tavanice, premazi, tapete, lepljene podne i zidne obloge, elektro i plinske instalacije, sistem snabdevanja vodom i odvoda vode, gromobranska zaštita). Dalje pokriva štete nanete trećim licima koje uključuju parcelu kao i - većinom uz ograničenja - štete na pomoćnim objektima (garaže, šupe, ostave) na parceli.

Objekat je generalno osiguran u visini vrednosti zamene. Stoga se u slučaju štete naknada daje u visini lokalnih troškova za novogradnju (ovde važe rokovi za ponovnu izgradnju) i puni

troškovi popravke kod delimičnih oštećenja.

Šta je osigurano, šta je isključeno?

Obično su osigurane štete usled požara, udara groma, eksplozije, pada aviona; oluje (preko 60 km/h!) i posledice od pada drveća ili slično, grada/tuče, pritiska snega, odrona kamenja i klizišta. Osigurane su štete od vode iz vodovodnih instalacija, takođe i iz mašina za pranje rublja i posuđa, štete usled preliivanja vode i štete od mraza na vodovodnom sistemu.

Štete usled prirodnih katastrofa kao što su poplave i lavine često nisu pokrivena ili su pokrivena sa vrlo malim iznosima.

Visina premije i suma osiguranja

Visina premije zavisi od veličine i obima osiguranog objekta, od kategorije opremljenosti, od stanja kuće i odabranog pokrivača osiguranja. Pravilno odabrana suma osiguranja (u skladu sa stvarnom vrednošću kuće) sprečava pod- ili nadosiguranje.

Sažeto

Osiguranje domaćinstva i osiguranje kuće predstavljaju važna osiguranja. Postoje raznovrsne ponude i razlike u pokrivaču, stoga obavezno vršiti upoređenje! Nisu osigurane sve štete, stoga obratiti pažnju na ograničenja i isključenja

Šta je životno osiguranje?

Životno osiguranje je proizvod koji se nudi u više oblika za različite svrhe. Osnovna definicije životnog osiguranja je da se vrši isplata utvrđene sume osiguranja u određenom vremenskom periodu ili nakon smrti ugovarača osiguranja. Ona se može upotrebiti kao osiguranje za kredite, za finansijsko obezbeđivanje članova porodice/obitelji u slučaju prevremene smrti ili kao penzijsko/mirovinsko osiguranje.

Osiguranje za slučaj doživljenja i smrti

„Klasično“ osiguranje za slučaj doživljenja i smrti je kombinacija zaštite za slučaj smrti i stvaranje kapitala. Isplata sume osiguranja vrši se nakon isteka trajanja ugovora ili članovima porodice/obitelji u slučaju smrti osiguranika tokom ugovorenog trajanja. Kapital se pritom može isplaćivati mesečno u vidu penzije ili se može isplatiti jednokratno.

Osiguranje rizika

Osiguranja rizika odn. za slučaj smrti se zaključuju za obezbeđivanje članova porodice/obitelji ili osiguranje kredita. Jedini osigurani događaj je slučaj smrti osiguranika. Istekom dogovorenog trajanja ugovora u potpunosti se gasi osiguranje.

Penzijsko/mirovinsko osiguranje

Penzijskim/mirovinskim osiguranjem obezbeđujete vašu penziju i vaše članove

porodice/obitelji. Kod dospeća ugovora dobijate mesečnu penziju/mirovinu. Trajanje isplate penzije može se individualno ugovoriti.

Životno osiguranje vezano za fondove

Kod životnog osiguranja vezanog za fondove vrši se vezivanje naknade iz osiguranja za učinak nekog investicionog fonda. Stoga se procena vrši pretežno u hartijama od vrednosti. Moguće je i ugovaranje garantovanih naknada. Međutim, ako nisu ugovorene garantovane naknade osiguravača, onda ugovarač osiguranja i ovde snosi rizik od gubitaka sve do totalnog gubitka.

Regulativa za zaštitu iz osiguranja

Zaštita počinje kada dobijete polisu osiguranja i nakon što uplatite prvu premiju ili jednokratnu premiju - ali najranije danom početka osiguranja koji je naveden u polisi. Ugovor o osiguranju i samim tim zaštita po osnovu osiguranja završava datumom isteka (i to u slučaju doživljenja) ili u slučaju ranije smrti osiguranika.

Uplata premije

Premije za životno osiguranje su ili godišnje premije ili jednokratne premije. Prva (ili jednokratna) premija dospeva odmah nakon dobijanja polise. Naravno da se mogu ugovoriti i polugodišnje, kvartalne ili

mesečne premije, ali se pritom zaračunava doplata. Zahtevi za izmenu načina plaćanja mogu se uvek podneti početkom svake godine osiguranja. Ostale premije (tzv. naknadne premije) se plaćaju u roku od dve sedmice, uvek od datuma dospeća.

Ali pažnja: Ukoliko se uprkos pismene opomene ne uplate naknadne premije i ukoliko prođe zakonski rok koji je naveden u opomeni, onda se ugovoreno osiguranje raskida pre vremena.

Ako se ne može izbeći da se premije ne mogu uplatiti, postoje razne mogućnosti: Može se npr. promeniti način plaćanja, može se podneti zahtev kod osiguranja za odlaganje premije, suma osiguranja se može smanjiti ili se ugovor može promeniti u ugovor bez premije (sa nižom sumom osiguranja). Ovde bi svakako bilo potrebno da kontaktirate vašeg savetnika osiguranja da biste razmotrili situaciju i izabrali „najbolju“ opciju za vas.

Sažeto

Čista osiguranja rizika su korisna za obezbeđenje porodice/obitelji. Savetuje se razdvajanje između osiguranja rizika i rentnog osiguranja. Potreba za dugoročnim proizvodima obezbeđivanja treba generalno pažljivo da se razmotri, jer se mora poštovati dugotrajno vezivanje. Prevremeni raskid može imati finansijske posledice.

U džungli polisa

Sastavni delovi putnog osiguranja mogu biti:

- Zdravstveno osiguranje u inostranstvu
- Osiguranje od nezgoda na putovanju
- Osiguranje putnih troškova za storniranje
- Osiguranje otkaza putovanja
- Putno osiguranje od odgovornosti
- Osiguranje prtljaga na putovanju

Zaštita iz osiguranja počinje nakon plaćanja premije osiguranja i završava, zavisno od varijante ugovora, početkom putovanja (npr. storno osiguranje) ili završetkom putovanja. Ukoliko nije drugačije dogovoreno, pokriva iz osiguranja počinje napuštanjem mesta stanovanja i završava se povratkom u mesto stanovanja, u zavisnosti od varijante širom sveta ili samo u Evropi.

Putno zdravstveno osiguranje

Osigurani su medicinsko lečenje u slučaju akutnog oboljenja odn. usled nezgode osiguranika u inostranstvu. Do iznosa sume osiguranja se preuzimaju npr. troškovi ambulantnog lečenja, lekovi, stacionarno lečenje u bolnicama, prevozi radi premeštaja, medicinski opravdani povratni transport ili prevoz preminulih odn. sahrana na licu mesta. Nisu

osigurani npr. lečenja koja su razlog za započinjanje putovanja, lečenja koja se od strane osiguranika mogu predvideti, rehabilitacije, porođaji ili specijalne usluge. Hronična oboljenja koja su postojala već pre putovanja ili rizični sportovi su često deciderano izuzeti ili su samo u ograničenom obimu osigurani. Oboljenje treba što je pre moguće javiti osiguravaču. Ukoliko imate socijalno osiguranje ili ste privatno zdravstveno osigurani, onda vaše zahteve najpre uputite tim instancama.

Putno osiguranje od nezgoda

Ono vrši naknadu finansijskih opterećenja nakon nezgode tokom putovanja. Naknada se daje u slučaju trajnog invaliditeta, za naknadu troškova spasavanja i povratka i u slučaju smrti. Najčešće su predviđeni samo mali iznosi za pokriva. Stoga je preporučljivo zaključivanje privatnog osiguranja za slučaj nezgode (vidi stranu 7).

Storno osiguranje

Ovo osiguranje nadoknađuje troškove storniranja ili samoprdržaj kod storniranja u slučaju odustajanja od putovanja i troškove u slučaju otkazivanja putovanja ili promene rezervacije pod određenim uslovima kao što su nesrećan slučaj, smrt ili bolest bliskog člana

porodice/obitelji. Osiguranje se obično mora zaključiti istovremeno sa rezervacijom putovanja. Preduslov za pokriva iz osiguranja jeste da je prepreka nastupila tek nakon rezervacije putovanja i da nije mogla da se predvidi od strane ugovarača osiguranja.

Putno osiguranje od odgovornosti

Ovo osiguranje preuzima obaveze za naknadu štete (materijalna i nematerijalna šteta) koju je osiguranik kao privatno lice prouzrokovao tokom putovanja. Često već postoji pokrivanje preko globalne zaštite privatnog osiguranja od odgovornosti u okviru osiguranja domaćinstva.

Putno osiguranje prtljaga

Ovo osiguranje nudi zaštitu u slučaju oštećenja, uništavanja ili gubitka (npr. pljačka, krađa) svih predmeta koji se obično nose na putovanja za lične potrebe. Za nakit, satove, krzna, tehničke uređaje svih vrsta sa priborom (foto, filmski i video uređaji, prenosni računari, optički uređaji, zabavna elektronika, mobilni telefoni) i sportske sprave samo u slučaju ako se čuvaju na sigurnom i ako se lično nadziru ili nose odn. koriste, tako da njihovo oduzimanje od strane trećih lica nije moguće bez savladavanja prepreke. Nisu osigurani npr. novac, vozne karte, dokumenti ili vozila kao i štete koja nastaju usled zaboravljanja, gubljenja, ostavljanja ili nedovoljnog nadziranja prtljaga. Obično se nadoknađuje sadašnja vrednost osiguranih predmeta. Za prtljag u automobilu ili u prostoru za kampovanje važe posebne odredbe.

Izjava o poravnanju. Pisana potvrda da je osiguravač nakon slučaja štete izvršio paušalno plaćanje i da se odričete svih drugih potraživanja iz tog osiguranog slučaja. Razmislite dobro da li ćete prihvatiti takvo delimično plaćanje, jer ćete morati da iz svog džepa da plaćate sve štete koje se kasnije pojave iz tog osiguranog slučaja.

Usluge asistencije. Mnogi osiguravači nude pod stalno zauzetim brojem telefona servisne usluge ili trenutnu pomoć u slučaju štete. Na primer, neodložno snimanje štete, organizovanje rezervnog stana ili špedicije ili nalaženje majstora za otklanjanje štete. Ove servisne usluge su najčešće uključene u skupljim polisama ili se unose u ugovor uz doplatu premije. Pažnja: Samo posredovanje ili organizovanje je besplatno, ali ne automatski i posredovana usluga. Majstor potom direktno obračunava sa osiguravačem samo ukoliko ovaj mora da nadoknadi štetu.

Kombinovano osiguranje (Bündelversicherung). Pravno samostalne vrste osiguranja sa sopstvenim uslovima osiguranja stavljaju se zajedno, kao npr. osiguranje od požara, osiguranje od izlivanja vode iz vodovodnih instalacija i osiguranje domaćinstva u osiguranje kuće.

Elementarne štete. Štete koje mogu da se prourokuju od elemenata vatra, voda, zemlja i vetar. Elementarne štete su samo delimično osigurane u sklopu osiguranja kuće i domaćinstva. Neka osiguranja nude mogućnost

osiguranja rizika od zemljotresa, sleganja tla, klizišta, poplava, pritiska snega ili lavina, mada najčešće samo do relativno niskog iznosa.

Nemarnost (Fahrlässigkeit).

Ona je često povod za rasprave između osiguranika i osiguranja, pre svega razlikovanje blage i grube nemarnosti. Pravno gledano, gruba nemarnost postoji ako je u izostala potrebna dužna pažnja u posebno velikoj meri. Osiguranik znači nije obratio pažnju na ono što bi svakome sa zdravim razumom moralo da bude jasno, ili je prekršio određene dužnosti osiguranika. Štete, koje ugovarač osiguranja izazove namerno ili zbog grube nemarnosti, najčešće nisu osigurane. Ukoliko jesu, to se najčešće mora „kupiti“ većim premijama i ograničeno je maksimalnim iznosom.

Indeksna klauzula. Usklađivanje vrednosti (klauzula)

Kulantnost. Osiguravač pravno istina nije obavezan na naknadu, ali zbog npr. razloga poslovne politike ipak izvrši isplatu. Od toga treba razlikovati slučajeve gde izostaje pravno razjašnjenje, jer bi isto bilo moguće samo uz veliki napor, a ipak se - na izvestan način putem poravnanja vrši isplata nadoknade. Kompromisi se često nude samo ako se kao uzvratni potez poveća suma osiguranja ili se zaključi novi ugovor. To se zaista isplati samo ako se zaista želi novo osiguranje ili veća suma osiguranja - inače se radi o čistoj trampi!

Oslobađanje od izvršenja

(Leistungsfreiheit). Ako kao ugovarač osiguranja ne izvršavate svoje ugovorne obaveze (Dužnosti), osiguravač u slučaju štete ne mora da izvrši naknadu.

Vrednost zamene (Neuwert).

U slučaju štete se nadoknađuje onaj iznos koji bi bio potreban da bi se mogao nabaviti proizvod koji je uporediv osiguranom proizvodu. Pažnja: To ne znači da će osiguravač isplatiti isti iznos koji je bio potreban za prvobitnu kupovinu; vrednost zamene je više iznos za koji se u tom trenutku može nabaviti novi proizvod.

Dužnosti. Obaveze ugovarača osiguranja. Na primer, u zahtevu za osiguranje mora da daje iskrene i tačne podatke. Nadalje mora da obavesti osiguravača ukoliko dođe do povećanja rizika tokom trajanja ugovora; u slučaju štete mora prema mogućnostima da se trudi oko smanjenja i izbegavanja dodatne štete, da izvrši potrebno prijavljivanje organima i da osiguravaču dostavi sve relevantne informacije. Ukoliko to ne učini, može u potpunosti ili delimično izgubiti pokriće iz osiguranja.

Otkupna vrednost (Rückkaufswert).

U slučaju prevremenog raskida ugovora o životnom osiguranju vraća vam se samo mali deo onoga što ste uplatili. Raskidanje ugovora o osiguranju tokom prvih deset godina je uvek loš posao, jer veći deo premija najpre pokriva administrativne troškove i troškove honorara osiguravača.

Samopridržaj (Selbstbehalt).

Umanjuje istina premiju; ali zato morate da platite deo štete iz sopstvenog džepa. Ako tokom godine stalno dolazi do nekih šteta, iako malih, onda to može da ima znatan uticaj (npr. kod kasko osiguranja), jer se samopridržaj obračunava kod svakog osiguranog slučaja - znači, ne jednom u godini, već po slučaju štete.

Klauzula delovanja (Tätigkeitsklausel).

Primenjuje se kod osiguranja od odgovornosti u sklopu osiguranja odgovornosti i pravi vrlo preciznu razliku između svesnog i namernog delovanja na neki predmet s jedne strane i slučajnog, znači nenamernog, kontakta sa nekim predmetom s druge strane.

Nadosiguranje (Überversicherung). Ugovorena suma osiguranja je veća od stvarne vrednosti osiguranih predmeta. To znači da plaćate previsoku premiju, jer ćete u slučaju štete dobiti samo ono što je postojalo kao realna vrednost.

Doplata za plaćanje u obrocima (Unterjährigkeitszuschlag).

Ukoliko ne plaćate premiju odjednom unapred za ceo period osiguranja, već npr. mesečno, osiguravač može tražiti doplatu (npr. 6 odsto mesečno kod mesečnog plaćanja).

Podosiguranje (Unterversicherung).

Ugovorena suma osiguranja je niža od stvarne vrednosti

osiguranih predmeta. To znači da istina plaćate nižu premiju, ali ćete u slučaju štete dobiti samo deo od stvarnog iznosa štete.

Odricanje od podosiguranja (Unterversicherungsverzicht).

Osiguravač se obavezuje da u slučaju štete neće ulagati prigovori na podosiguranje. Ugovarač osiguranja mora za to najčešće da potpiše klauzulu očuvanja vrednosti (Prilagođavanje vrednosti).

Uslovi osiguranja. Opis „sadržaja proizvoda“: Šta je osigurano (= ugovorene usluge) i šta nije (= isključenja), ko je koliko dugo osiguran i kako može opet da izađe (= raskid). Iako je priznato kao jedna od najdosadnijih lektira - obavezno pročitati!

Privremeni list pokrića.

Privremena zaštita osiguranika, posebno kod obaveznog osiguranja od auto-odgovornosti, ali i kod životnog osiguranja i osiguranja od elementarnih nepogoda (kao što je osiguranje domaćinstva). Imate zaštitu osiguranja i pre nego što je polisa izrađena i pre uplaćivanja prve premije i samim tim pre nego što je ugovor zapravo zaključen.

Predugovorna obaveza prijavljivanja.

Obavezni ste da osiguravaču već prilikom podnošenja zahteva navedete sve vama poznate okolnosti koje su bitne za rizik koji se osigurava. To spada u dužnosti ugovarača osiguranja, čija povreda može da dovede do toga da osiguravač bude

oslobođen obaveze isplate naknade. Čak i ako savetnik u osiguranju ne pita izričito: Ukoliko znate za neku okolnost koja je bitna za procenu rizika i samim tim za visinu premije, onda to morate da navedete.

Rokovi čekanja. Kod nekih vrsta osiguranja (npr. osiguranje pravne zaštite i zdravstveno osiguranje) postoje rokovi čekanja do devet meseci pre nego zaštita osiguranja počne da se primenjuje. Osiguravači tako žele da isključe mogućnost da se neko osigura tek kada sa sigurnošću zna da će koristiti uslugu osiguranja (kod sudskih sporova koji su već u toku, postojeće trudnoće itd.).

(Klauzula o) prilagođavanju vrednosti.

Automatsko prilagođavanje premije i sume osiguranja prema indeksu potrošačkih cena (npr. kod osiguranja domaćinstva ili pravne zaštite) ili indeksu građevinskih troškova (kod osiguranja kuće) koji objavljuje Statistik Austria. Ako se premija ne prilagođava automatski, tada se u slučaju štete nadoknađuje samo odgovarajući deo troškova.

Vrednost ponovne nabavke
Vrednost zamene**Sadašnja vrednost (Zeitwert).**

Vrednost nekog predmeta u određenom vremenskom periodu. Razlika između vrednosti zamene i sadašnje vrednosti određuje se prema stvarnom obezvređivanju kroz starost, tehnički razvoj i slično

Dodatne informacije

Knjige od KONSUMENT-a

2., ažurirano izdanje

Polizzen-Check

14,90 evra + otprema

Odvojite uvek dovoljno vremena da pre zaključivanja ugovora, ali i nakon toga, izvršite kontrolu vaše polise uz pomoć ove knjige. Uštede od nekoliko stotina evra godišnje svakako su moguće - a ušteđen novac je još uvek najlakše zarađen novac!

Iz sadržaja

- Koja osiguranja su zaista neophodna
- Šta je razumno od minimalne zaštite
- Kako da optimizirate postojeće polise
- Saveti za uštede za sve vrste osiguranja
- Pažnja! Zamke u sitnim slovima

Kompletan program knjiga KONSUMENT-a sa ostalim naslovima iz oblasti osiguranja i finansija možete na i pod www.konsument.at/shop

VKI ekspertski dežurni telefon

Telefonsko savetovanje vezano za pitanja osiguranja možete dobiti na dežurnom telefonu 0900 410 015 (maks. 1,36 evra po minuti), Ponedeljak do petak od 9 do 15 asova.

Testove, analize, izveštaje uz teme iz oblasti osiguranja možete na i redovno u test asopisu KONSUMENT. Više informacija na www.konsument.at

Versicherungsverband Österreich

Informationsstelle, Schwarzenbergplatz 7, 1030 Wien

Tel. +43 1 711 56-0, Fax: +43 1 711 56-270

E-Mail: info@vvo.at; <http://www.vvo.at>

Prevodi ovog priloga na engleskom, turskom, hrvatskom i srpskom su na raspolaganju na Internetu pod: <http://www.vvo.at/publikationen/index.php>